Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/454

8.2.2024

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2024/454

zo 7. decembra 2023

o opatrení SA.35484 (2013/C) [ex SA.35484 (2012/NN)]: pomoc, ktorú schválilo Nemecko na účely kontrol akosti mlieka v Bavorsku v rámci zákona o mlieku a tukoch

[oznámené pod číslom C(2023) 8388]

(Iba nemecké znenie je autentické)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedeným ustanovením ([1]), a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. Postup

1. Komisia listami z 28. novembra 2011 a 27. februára 2012 požiadala Nemecko o dodatočné informácie vzhľadom na výročnú správu z roku 2010 o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva, ktorú Nemecko predložilo podľa článku 21 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 ([2]). Nemecko odpovedalo na otázky Komisie listami zo 16. januára 2012 a z 27. apríla 2012. Z odpovedí Nemecka vyplynulo, že Nemecko poskytlo finančnú podporu nemeckému sektoru mlieka a mliečnych výrobkov v súlade so zákonom Gesetz über den Verkehr mit Milch, Milcherzeugnissen und Fetten (zákon o obehu mlieka, mliečnych výrobkov a tukov) z roku 1952 (ďalej len „zákon o mlieku a tukoch“ alebo „ZMT“).

2. Komisia listom z 2. októbra 2012 informovala Nemecko, že predmetné opatrenia boli zapísané ako neoznámená pomoc pod registračným číslom SA.35484 (2012/NN). Nemecko poskytlo ďalšie informácie v listoch zo 16. novembra 2012, 7., 8., 11., 13., 14., 15. a 19. februára, 21. marca, 8. apríla, 28. mája, 10. a 25. júna a 2. júla 2013.

3. Komisia listom zo 17. júla 2013 [C(2013) 4457 final] ([3]) oznámila Nemecku svoje rozhodnutie začať vzhľadom na určité čiastkové opatrenia vykonané podľa ZMT konanie v zmysle článku 108 ods. 2 ZFEÚ (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“) ([4]). V tom istom liste Komisia skonštatovala, že ďalšie čiastkové opatrenia boli zlučiteľné s vnútorným trhom, a to buď v období od 28. novembra 2001 do 31. decembra 2006, alebo v období od 1. januára 2007, prípadne v oboch obdobiach ([5]), alebo že ďalšie čiastkové opatrenia nepredstavovali štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ alebo nepatrili do rozsahu pôsobnosti pravidiel štátnej pomoci ([6]).

4. Komisia skonštatovala, že pomoc poskytnutá v období od 28. novembra 2001 do 31. decembra 2006 na účely kontrol akosti mlieka v Bádensku-Württembersku a Bavorsku bola zlučiteľná s vnútorným trhom ([7]).

5. Komisia naproti tomu vyjadrila pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť rovnakej pomoci poskytnutej v období od 1. januára 2007 na účely kontrol akosti mlieka s vnútorným trhom ([8]).

6. Nemecko listom z 20. septembra 2013 predložilo pripomienky týkajúce sa rozhodnutia o začatí konania.

([1]) Ú. v. EÚ C 7, 10.1.2014, s. 8.
([2]) Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1999/659/oj).
([3]) Opravené listom zo 16. decembra 2013 [C(2013) 9021 final].
([4]) Pozri bod 278 v súvislosti s prílohou k rozhodnutiu o začatí konania.
([5]) Pozri bod 277 v súvislosti s prílohou k rozhodnutiu o začatí konania.
([6]) Pozri bod 276 v súvislosti s prílohou k rozhodnutiu o začatí konania.
([7]) V rozhodnutí o začatí konania označené ako opatrenia BW 1 a BY 1.
([8]) Pozri bod 278 v súvislosti s prílohou k rozhodnutiu o začatí konania.

7. Rozhodnutie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ([9]). Komisia vyzvala zúčastnené strany, aby predložili svoje pripomienky v lehote jedného mesiaca.

8. Komisii bolo doručených sedem pripomienok zainteresovaných strán týkajúcich sa opatrení v súvislosti s kontrolami akosti mlieka. Pripomienky boli postúpené Nemecku.

9. Nemecko odpovedalo listom z 3. decembra 2014.

10. Komisia 18. septembra 2015 prijala rozhodnutie (EÚ) 2015/2432 ([10]), ktorým pomoc poskytnutú sektoru mlieka a mliečnych výrobkov od 1. januára 2007 v súvislosti s pravidelnými kontrolami mlieka v Bavorsku a Bádensku-Württembersku vyhlásila za nezlučiteľnú štátnu pomoc, ktorá sa má vymáhať.

11. Bavorsko na jednej strane a spoločnosti Interessengemeinschaft privater Milchverarbeiter Bayerns e.V., Genossenschaftsverband Bayern e.V. a Verband der Bayerischen Privaten Milchwirtschaft e.V. na druhej strane podali 26. novembra 2015 a 4. decembra 2015 na Všeobecnom súde žaloby o čiastočné zrušenie rozhodnutia (EÚ) 2015/2432.

12. Všeobecný súd dvoma rozsudkami z 12. decembra 2018 zrušil články 1 až 4 rozhodnutia (EÚ) 2015/2432 v rozsahu, v akom sa na základe týchto ustanovení poskytnutie štátnej pomoci Nemeckom vyhlásilo za nezlučiteľné s vnútorným trhom, pokiaľ ide o kontroly akosti mlieka vykonané v Bavorsku, a nariadilo sa vymáhanie tejto pomoci (ďalej len „rozsudky z 12. decembra 2018“) ([11]).

13. Komisia sa 22. februára 2019 voči týmto rozsudkom odvolala na Súdnom dvore Európskej únie.

14. Súdny dvor 10. marca 2022 zamietol odvolania Komisie ([12]) a potvrdil rozsudky z 12. decembra 2018.

2. **Súvislosti**

15. Rozhodnutie o začatí konania sa vzťahovalo na opatrenia financované z poplatku za mlieko, ktorý mohli nemecké spolkové krajiny vyberať od mliekarní v zmysle ZMT ([13]).

16. Rozhodnutie (EÚ) 2015/2432 sa týkalo pomoci poskytnutej sektoru mlieka a mliečnych výrobkov v Bavorsku a Bádensku-Württembersku v súvislosti s pravidelnými kontrolami akosti mlieka od 1. januára 2007. Táto pomoc bola vyhodnotená ako pomoc nezlučiteľná s vnútorným trhom, ktorá sa má vymáhať. Pokiaľ ide o Bavorsko, rozhodnutie (EÚ) 2015/2432 sa vzťahovalo nielen na opatrenia financované z poplatku za mlieko, ale aj z prostriedkov zo všeobecného rozpočtu.

17. Podľa článku 264 prvého odseku ZFEÚ, ak je žaloba o neplatnosť opodstatnená, Súdny dvor Európskej únie vyhlási napadnutý akt za neplatný. V takom prípade je Komisia povinná urobiť nevyhnutné opatrenia, aby vyhovela rozsudku ([14]).

18. Všeobecný súd rozsudkami z 12. decembra 2018 čiastočne zrušil rozhodnutie (EÚ) 2015/2432. Všeobecný súd konštatoval, že rozhodnutie o začatí konania sa vzťahovalo len na tú časť pomoci, ktorá bola financovaná z poplatku vyberaného od mliekarní, ale nie na tú časť pomoci, ktorá bola financovaná z rozpočtu spolkovej krajiny ([15]). Všeobecný súd rozhodol, že pokiaľ ide o časť pomoci financovanú z rozpočtu spolkovej krajiny, rozhodnutie (EÚ) 2015/2432 bolo prijaté bez toho, aby mali dotknuté strany možnosť predložiť pripomienky, a jeho prijatím bolo preto porušené právo žalobkýň zúčastniť sa na správnom konaní podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ a článku 6 ods. 1 nariadenia (ES) č. 659/1999.

([9]) Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

([10]) Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2015/2432 z 18. septembra 2015 o štátnej pomoci SA.35484 (2013/C) [ex SA.35484 (2012/NN)], ktorú schválilo Nemecko na účely kontrol akosti mlieka v rámci zákona o mlieku a tukoch (Ú. v. EÚ L 334, 22.12.2015, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2432/oj).

([11]) Rozsudky Všeobecného súdu z 12. decembra 2018, Freistaat Bayern/Komisia, T-683/15, EU:T:2018:916, a Interessengemeinschaft privater Milchverarbeiter Bayerns a. i./Komisia, spojené veci T-722/15 až T-724/15, EU:T:2018:920.

([12]) Rozsudok Súdneho dvora z 10. marca 2022, Komisia/Freistaat Bayern, spojené veci C-167/19 P a C-171/19 P, ECLI: EU:C:2022:176.

([13]) Pozri oddiel 3.3.1 rozhodnutia o začatí konania.

([14]) Pozri článok 266 prvý odsek ZFEÚ.

([15]) Pozri rozsudky Všeobecného súdu z 12. decembra 2018, Freistaat Bayern/Komisia, T-683/15, ECLI: EU:T:2018:916, bod 69, a Interessengemeinschaft privater Milchverarbeiter Bayerns a. i./Komisia, spojené veci T-722/15 až T-724/15, EU:T:2018:920, bod 66.

19. Rozsudkami z 12. decembra 2018 sa zrušili články 1 až 4 rozhodnutia (EÚ) 2015/2432 v rozsahu, v akom sa na základe nich poskytnutie štátnej pomoci Nemeckom vyhlásilo za nezlučiteľné s vnútorným trhom, pokiaľ ide o kontroly akosti mlieka vykonané v Bavorsku, a nariadilo sa vymáhanie tejto pomoci.

20. Tieto rozsudky sa však nevzťahovali na časť rozhodnutia (EÚ) 2015/2432 týkajúcu sa pomoci na účely kontrol akosti mlieka vykonaných v Bádensku-Württembersku. Časť rozhodnutia (EÚ) 2015/2432 týkajúca sa opatrenia v Bádensku-Württembersku preto zostáva platná a účinná.

21. Súdny dvor rozsudkom z 10. marca 2022 potvrdil rozsudky z 12. decembra 2018.

22. Toto rozhodnutie sa preto vzťahuje len na štátnu pomoc, ktorú Nemecko od 1. januára 2007 poskytlo mliekarenským podnikom v súvislosti s kontrolami akosti mlieka vykonanými v Bavorsku a ktorá bola financovaná z poplatku za mlieko (v rozhodnutí o začatí konania označená ako opatrenie BY 1).

3. **Opis opatrenia a obsah rozhodnutia o začatí konania**

23. V článku 22 ods. 1 ZMT sa vládam nemeckých spolkových krajín udeľuje právomoc vyberať od mliekarní poplatok za mlieko (tzv. Milchumlage) v závislosti od množstva mlieka, ktoré im je dodané. Poplatok za mlieko sa nevzťahuje na dovážané výrobky. Naproti tomu na vyvážané výrobky sa uvedený poplatok vzťahovať môže.

24. Bavorsko túto právomoc využilo ([16]) a (ako sa uvádza v rozhodnutí o začatí konania) poskytlo finančnú podporu na povinné kontroly zamerané na posúdenie akosti a určitých vlastností mlieka podľa článku 22 ods. 2 bodu 1 a článku 10 ods. 1 ZMT v spojení s nariadením Verordnung über die Güteprüfung und Bezahlung der Anlieferungsmilch (nariadenie o posúdení akosti mlieka a platbách za mlieko dodávané mliekarňam) z 9. júla 1980 (ďalej len „nariadenie o akosti mlieka“) ([17]). Vykonávanie povinných kontrol podľa nariadenia o akosti mlieka bolo delegované na schválené kontrolné centrum, t. j. Milchprüfring Bayern e.V. (ďalej len „Milchprüfring“) ([18]).

25. Kontroly akosti mlieka boli uložené v súlade s článkom 10 ZMT v spojení s článkom 1 ods. 1 nariadenia o akosti mlieka. Každý komerčný spotrebiteľ mlieka (napr. mliekareň) musel skontrolovať dodávky mlieka s cieľom určiť jeho akosť, pokiaľ ide o:

— obsah tuku,

— obsah bielkovín,

— bakteriologické zloženie,

— počet somatických buniek a

— teplotu tuhnutia.

26. Nemecko uviedlo, že toto opatrenie nepredstavuje pomoc, keďže platby boli poskytnuté ako kompenzácia za nevyhnutné výdavky, ktoré centru Milchprüfring vznikli pri plnení legislatívne delegovaných verejných úloh (tzv. hoheitliche Aufgaben) ([19]).

27. Komisia usúdila ([20]), že aj keď sa verejné úlohy legislatívne delegujú na tretiu stranu (ako je Milchprüfring), z tejto činnosti môžu mať prospech vo forme dotovaných služieb mliekarne, ktoré sú podnikmi. Náklady na dodržiavanie vnútroštátnych právnych povinností (ako je povinnosť vykonávať kontroly akosti mlieka podľa nariadenia o akosti mlieka) by sa mali považovať za typické prevádzkové náklady, ktoré zvyčajne znášajú príslušné podniky. Ak tieto náklady uhradí štát, zdá sa, že podmienky týkajúce sa pomoci podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ sú splnené. Komisia preto predpokladala existenciu pomoci.

([16]) Pozri oddiel 2.5 rozhodnutia o začatí konania.

([17]) V rozhodnutí o začatí konania označené ako opatrenie BY 1. Pozri opis opatrenia v oddiele 2.6.1.1 rozhodnutia o začatí konania a predbežné právne posúdenie týkajúce sa existencie pomoci v oddiele 3.3 a oddiele 3.5.2 uvedeného rozhodnutia, a najmä v jeho bode 130, v ktorom sa uvádza, že poplatok použitý na financovanie opatrenia predstavuje finančné prostriedky štátu. Predbežné posúdenie zlučiteľnosti je uvedené v oddiele 3.5.16 a oddiele 4.

([18]) Pozri oddiel 2.6.1.1 rozhodnutia o začatí konania.

([19]) Pozri oddiel 2.6.1.1 rozhodnutia o začatí konania.

([20]) Pozri oddiel 3.5.2 rozhodnutia o začatí konania.

28. V rozhodnutí o začatí konania Komisia zistila, že opatrenie (vymedzené ako pomoc v súvislosti s pravidelnými kontrolami akosti mlieka v Bavorsku financovanými z poplatku za mlieko a vykonanými v období od roku 2007 ([21]) pravdepodobne predstavovalo štátnu pomoc ([22]), vyjadrila pochybnosti o zlučiteľnosti s vnútorným trhom ([23]) a požiadala Nemecko, aby predložilo svoje pripomienky a poskytlo všetky informácie, ktoré môžu pomôcť pri posudzovaní pomoci za obdobie od 1. januára 2007 ([24]).

29. Komisia ďalej konštatovala, že spôsob financovania (parafiškálny poplatok) je neoddeliteľnou súčasťou opatrenia pomoci, a preto sa spôsob financovania musí pri preskúmaní pomoci zohľadniť ([25]).

30. Pokiaľ ide o poplatok za mlieko, Komisia konštatovala, že nie je diskriminačný voči dovážaným výrobkom a nie je v rozpore s ustanoveniami článku 110 ZFEÚ ani s cieľmi spoločnej organizácie trhu s mliekom ([26]).

4. **Zrušenie opatrenia a vymáhanie pomoci**

31. Pomoc v súvislosti s pravidelnými kontrolami akosti mlieka v Bavorsku bola v roku 2013 zrušená.

32. Po prijatí rozhodnutia (EÚ) 2015/2432 bola do roku 2017 vymožená pomoc vo výške približne 22,4 milióna EUR, ktorá bola financovaná z poplatku za mlieko. Keďže sa zistilo, že poplatok za mlieko je neoddeliteľnou súčasťou opatrenia pomoci (pozri odôvodnenie 29), rozhodnutím (EÚ) 2015/2432, v ktorom sa pomoc vyhlásila za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, sa implicitne takisto konštatovalo, že poplatok sa vyberal nezákonne.

33. Bavorsko potvrdilo, že vymáhanie pomoci financovanej z poplatku za mlieko, ktoré sa dokončilo v roku 2017 ako kompenzácia za poplatok za mlieko, je neodvolateľné a nebude anulované ([27]).

34. Konanie, ktoré sa začalo rozhodnutím o začatí konania v súvislosti s pravidelnými kontrolami akosti mlieka v Bavorsku financovanými z poplatku za mlieko a vykonanými v období od roku 2007, sa preto stalo bezpredmetným.

5. **Záver**

35. Komisia pripomína, že účelom právomocí Komisie podľa článkov 107 a 108 ZFEÚ je zabrániť poskytovaniu nezlučiteľnej pomoci. Pokiaľ ide o vymáhanie pomoci, súd konzistentne zastáva stanovisko, že účelom právomoci Komisie nariadiť členskému štátu vymáhanie pomoci, ktorú Komisia považuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, je obnoviť situáciu pred udelením nezlučiteľnej štátnej pomoci ([28]).

36. Inými slovami, jedným z cieľov kontroly štátnej pomoci je zabrániť poskytovaniu nezlučiteľnej štátnej pomoci. Druhým cieľom je zabezpečiť, aby sa obnovila situácia pred narušením hospodárskej súťaže spôsobeným nezlučiteľnou štátnou pomocou.

37. V tomto prípade poskytnutie pomoci konštatované v rozhodnutí o začatí konania už neexistuje, keďže pomoc bola definitívne a bezpodmienečne vymožená ([29]).

38. Za uvedených okolností sa formálne vyšetrovacie konanie, ktoré sa začalo podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ v súvislosti s pravidelnými kontrolami akosti mlieka v Bavorsku financovanými z poplatku za mlieko a vykonanými v období od roku 2007, stalo bezpredmetným,

([21]) Pozri oddiel 3.5.2 rozhodnutia o začatí konania.
([22]) Pozri oddiel 3.3 rozhodnutia o začatí konania.
([23]) Pozri oddiel 4 rozhodnutia o začatí konania.
([24]) Pozri oddiel 5 rozhodnutia o začatí konania.
([25]) Pozri oddiel 3.5.16 rozhodnutia o začatí konania.
([26]) Pozri oddiel 3.5.16.2 rozhodnutia o začatí konania.
([27]) Komisia pripomína, že podľa ustálenej judikatúry (pozri rozsudok Súdneho dvora z 5. marca 2019, Eesti Pagar AS/Ettevotluse Arendamise Sihtasutus, C-349/17, EU:C:2018:768) sú podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ všetky vnútroštátne orgány povinné vymáhať z úradnej moci akúkoľvek neoprávnenú pomoc, a to aj bez rozhodnutia Komisie.
([28]) Rozsudok Súdneho dvora zo 14. septembra 1994, Španielsko/Komisia, spojené veci C-278/92, C-279/92 a C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, bod 75.
([29]) Pozri odôvodnenia 32 a 33.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Konanie, ktoré sa začalo 17. júla 2013 podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ v súvislosti s pravidelnými kontrolami akosti mlieka v Bavorsku financovanými z poplatku za mlieko a vykonanými v období od 1. januára 2007, sa stalo bezpredmetným a týmto sa ukončuje.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Spolkovej republike Nemecko.

V Bruseli 7. decembra 2023

Za Komisiu
Didier REYNDERS
člen Komisie